

Аёл Жаннатда ким билан бирга бўлади?

Барча Оламлар Роббиси бўлган Аллоҳ таъолога ҳамду санолар, пайғамбаримиз, Унинг оиласи ва барча саҳобаларига салавоту саломлар бўлсин.

Агар аёл кишининг ҳаёти мобайнида бир нечта эри бўлган бўлса, яъни аввалгисининг ўлимидан сўнг кейингисига эрга теккан бўлса, ана шундай аёл Жаннатда ким билан бирга бўлади?

Ушбу масала борасида уламолар уч хил қавлни айтишган.

Биринчи қавл шундан иборатки, унда айтилишича аёл киши Жаннатда энг хулқи яхшироқ бўлган эри билан бирга бўлади. Ушбу қавл тарафдорлари далил сифатида қуйидаги ҳадисни келтирадилар: Умму Ҳабиба розияллоҳу анҳадан ривоят қилинишича, кунларнинг бирида у киши Набий соллаллоҳу алайҳи ва салламдан сўради: «Агар ҳаёти мобайнида иккита эри бўлган аёл бўлса, Жаннатда қайси бири билан бирга бўлади?» Бунга Набий соллаллоҳу алайҳи ва саллам жавоб бердилар: «Эй Умму Ҳабиба, у хулқи яхшироғи билан бирга бўлади. Чунки гўзал хулқ бу дунёда ҳам, у дунёда ҳам энг афзал (нараса)дир».

Ушбу ҳадис заифдир. Унинг заифлиги ҳақида имом Абу Хотим, Яҳё ибн Маъин, Насоий, Бухорий, Аздий, Дорақутний, Ибн Адий, Заҳабий ва бошқа кўпгина имомлар айтишди (Қаранг: «ад-Дуъафа» 2/171, «Жарҳ ва таъдил» 5/401, «ал-Камил» 5/347).

Шунга биноан, яъни ушбу ҳадис заифлиги сабабидан, ушбу қавл ҳисобга олинмайди.

Иккинчи қавл шундай иборатки, унда айтилишича аёл қайси эри билан бирга бўлишини ўзи танлайди. Бироқ ушбу қавл соҳиблари бирор нарасага таянишмайди, яъни далиллари йўқ.

Ушбу қавлни лозим топган уламолардан бири шайх Ибн Усаймин бўлган. Бироқ ушбу қавл ҳам ҳисобга олинмайди. Чунки у бирор асосга эга эмас.

Ва ниҳоят **учинчи қавл** ва ягона тўғри қавл шундан иборатки, унда айтилишича аёл бу дунёда охириги эри бўлган кимса билан Жаннатда бирга бўлади. Ушбу қавл тўғри эканига қуйидаги далиллар далолат қилади:

Ривоят қилинишича Муовия Абу Дардонинг вафотидан сўнг Умму Дардога (Аллоҳ барчаларидан рози бўлсин!) совчи кўйди. Шунда Умму Дардо деди: «*Дарҳақиқат, мен Абу Дардонинг мана бундай деганини эшитганман, Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам айтган эканларки: «Эри вафот этган, ундан сўнг эрга теккан ҳар қандай аёл, унинг охириги эри ким бўлган бўлса, ўша билан бўлади»*». Умму Дардо деди: «*Мен Абу Дардони сенга алмаштиришни истамайман*» (Табароний «ал-Авсат» 3/275, Асбаҳоний «ат-Табақот» 4/36, ал-Хатиб «Тарих» 9/228).

Шунингдек Оиша розияллоҳу анҳадан ривоят қилинишича, Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва саллам дедилар: «*Аёл охириги эрининг хотини бўлади*» (Хароитий ривояти).

Ушбу ҳадислар бир неча ривоятлар силсиласига эга бўлиб, уларнинг ҳар бири бошқасини қувватлайди. Шу сабабдан ҳам имом Абу Шайх, ҳофиз Суютий ва Албоний ҳадисни саҳиҳлигини тасдиқлашган (Қаранг: «ас-Силсила ас-саҳиҳа» 1281 ва «Саҳиҳ ал-Жомий» 2704, 6691).

Шунингдек ушбу ҳадисларни Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва саллам саҳобаларидан келган асарлар қувватлайди. Ривоят қилинишича Ҳузайфа розияллоҳу анҳу ўз хотинига айтган экан: «*Агар Жаннатда менинг хотиним бўлишни истасанг, унда менинг вафотимдан кейин турмушга чиқма. Чунки аёл Жаннатда охириги эри билан бўлади. Айни шу сабабдан ҳам Аллоҳ Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг хотинларига ундан кейин турмушга чиқишни таъқиқлади. Чунки улар унинг Жаннатдаги хотинлари бўлишади*» (Байҳақий «Сунан» 7/69).

Шунингдек ривоят қилинишича, Асмо Зубайр билан ажрашишни истаганида, унинг отаси Абу Бакр (Аллоҳ барчаларидан рози бўлсин) уни бундай қилмасликка кўндирди ва деди: «*Эй*

қизалогим, сабр қил. Чунки агарда аёлнинг солиҳ эри бўлса, у унинг ўлимидан сўнг турмуш қурмаган бўлса, унда Аллоҳ уларни Жаннатда жамлайди» (Ибн Асокир 1/193).

Хулоса:

Аёл хулқи яхшироқ эри билан бирга бўлишига келсак, ушбу қавлнинг далили саҳиҳ эмас. Аёл эрларидан бирини ўзи танлайди деган қавлга келсак, унинг умуман ҳеч қандай далили мавжуд эмас. Аёл охириги эри билан бирга бўлиши ҳақидаги қавл эса ҳақиқатга яқинроқдир. Чунки у Умму Дардо ҳадисига суянади. У эса ўз ўрнида Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва салламни далил қилади ва ушбу қавл Ҳузайфа ва Асмо каби саҳобаларнинг асарлари билан қувватланади. Валлоҳу аълам.

Оламлар Роббиси бўлган Аллоҳга ҳамдлар бўлсин!

Манба: [Тавҳид форуми](#)